

Fotograferen als de ziekte

Zelfportret Mariëlle van Uitert

Mariëlle van Uitert is een fotografe die naar eigen zeggen niet van grijze gebieden houdt. Zowel fysiek als emotioneel. Dat vertaakt zich in haar werk. Ze laat de ziel zien van mensen in een pijnlijke situatie. Het levert zonderlinge beeldverhalen op en schrijnende contrasten tussen goed en slecht in Rwanda, Afghanistan, Israël of Irak. Bepaald geen grijze gebieden. Van Uitert houdt dinsdag 24 maart een lezing in het Auditorium.

Van Uitert had een volle baan bij ArboNed en volgde tegelijkertijd een opleiding als fotografe. Als vanzelf bleven na haar studie de opdrachten binnenstromen. Dus op 1 januari 2008 ging ze verder als zelfstandig freelance fotograaf. Om vervolgens in hoog tempo hoogwaardige producties en exposities af te leveren voor onder meer NGO's die in het buitenland actief zijn. Amper veertien maanden verder heeft ze een respectabele reeks stempels in haar paspoort en een overweldigende staat van dienst opgebouwd. Haar ongelooflijke dadendrang verklaart ze als 'een ziekte'. In dat geval zou je wensen dat de aandoening ongeneeslijk is.

Want de foto's van de 35-jarige fotografe zijn een lust voor het oog. Op een stijlvolle wijze leidt ze de kijker door een stukgeslagen wereld waarin mensen proberen te overleven. "Ik word wel eens gevraagd waarom ik zo nodig een oorlogsgebied in moet. Dat is toch zo klotte? Misschien, maar je ziet ter plekke heel scherp goed en slecht. Ik focus op de kracht van de mensen in die pijnlijke omstandigheden. Juist om hun kracht te laten zien."

Hoe slaagt ze erin om de lokale bevolking, toch al gebukt onder de ellende, zo gemakkelijk op intieme wijze voor haar lens te krijgen? "Het klinkt heel suf, maar eigenlijk kost dat geen enkele moeite. Ik houd écht van mensen. Toon mijn respect en maak een praatje met ze, ook al spreken we elkaanders taal niet. Ik leg mijn intenties uit en ze vertrouwen me. Ik zet ook geen enkele foto in scène. De verhalen van de mensen zijn zoals ze zijn."

Aanslag

De stormachtige loopbaan voerde haar in Afghanistan langs een diepe afgrond. Tijdens een reportage werd een aanslag op Van Uitert gepleegd en ont-

Moeder en dochter in Hebron bespreken de gevaarlijke situatie rondom hun huis. Ze zijn ingesloten door Israëlische militairen en bezetters en hun families zijn uit de woningen om hen heen verjaagd. Hele dagen spenderen de vrouwen in dit huis met handwerken om hun hoofd leeg te maken. Het balkon is met ijzeren hekken omstoten om de stenen waarmee ze bekogeld worden tegen te houden.

snapte ze met hulp van beveiligers op het nippertje aan de dood. "Dat heeft me wel enkele weken nachtmerries gekost, maar geen impact gehad op mijn manier van werken."

Toch blijven de tragische gebeurtenissen onder de oppervlakte aanwezig, geeft ze toe. "Vijf Afghaanse vrouwen die ik heb ontmoet, zijn vermoord. Dat doet natuurlijk iets met je. Tegelijkertijd ben ik op een bepaalde manier trots dat ik hun veerkracht aan de buitenwereld kan tonen. Dat ik hun positieve verhaal mag vertellen." Net terug van West-Hebron, ook

al zo'n 'no-go area', bereidt Van Uitert zich alweer voor op de volgende expeditie: Irak. "Begin april ga ik drie weken 'embedded' op pad met Amerikaanse militairen."

En daarna een adempauze? Een periode van reflectie na alle turbulente maanden? Vergeet het maar. Daarvoor vindt Van Uitert het nog lang geen tijd. "Het is een soort sneeuwbal effect. Ik publiceer meer en meer, mijn naam raakt bekender en de opdrachten blijven maar komen. Er liggen na Irak twee reportages op me te wachten in Marokko en Nepal. Veel te mooi

om te laten liggen, toch?" De fotografe heeft, zoals vele vakgenoten, een opmerkelijke eigenschap. Zelf voor de camera poseren, vindt ze een drama. Ze heeft een uitgesproken hekel aan zelfportretten. Voor Cursor wil ze voor deze ene keer een uitzondering maken. "Maar dan wel klein afdrucken, hè?"

• Waarvan akte./

Mariëlle van Uitert houdt dinsdag 24

maart op uitnodiging van studenten

film- en fotografievereniging Dekate

Mousa om 19.30 uur een lezing in zaal 13 van het Auditorium.

Meer informatie over haar werk:

www.paralleluniversum.nl